

Кримінальне право

Федорів Мілана

Порушення закону

Криміна́льне пра́во — одна з фундаментальних галузей права, законодавства, наука (доктрина) і навчальна дисципліна. Кримінальне право як галузь права — це система (сукупність) юридичних норм, що встановлюють, які суспільно небезпечні діяння є злочинами, і які покарання підлягають застосуванню до осіб, що їх вчинили^[1].

Згідно з більш розлогим визначенням, **Позитивне (об'єктивне) кримінальне право України** — це сукупність правових норм, що визначають загальні принципи, умови та підстави кримінальної відповідальності; коло діянь, які внаслідок високого рівня суспільної небезпеки визнаються злочинами; види і розміри покарання та інші види кримінально-правового впливу, що застосовуються до осіб, які визнані винними у їх скоєнні, а також підстави та умови звільнення від відповідальності та від покарання^[2].

Завдання кримінального права — правове забезпечення охорони прав і свобод людини і громадянина, власності, громадського порядку та громадської безпеки, довкілля, конституційного ладу від злочинних посягань, забезпечення миру і безпеки людства, а також запобігання злочинам^[3].

Правосуддя

Кримінальне право України поділяється на дві частини – Загальну і Особливу. Загальна частина КК України містить визначальні норми загального значення; їх дія поширюється на всі приписи Особливої частини КК. Ці норми визначають: завдання КК; підстави кримінальної відповідальності; чинність КК щодо діянь, вчинених на території України та за її межами; чинність кримінального закону у часі; поняття злочину; форми вини; обставини, що виключають суспільну небезпечність чи протиправність діяння; стадії вчинення злочину; співучасть у злочині; види покарань; погашення та зняття судимості тощо. Суть і призначення норм Загальної частини КК виявляються лише в органічній єдності з положеннями його Особливої частини. Особлива частина КК містить конкретні норми, які забороняють вчиняти те або інше діяння. Порушенням такої заборони передбачає відповідне покарання. При цьому майже всі диспозиції статей Особливої частини КК визначають діяння з боку однієї особи – виконавця злочину. Умови кримінальної відповідальності за навмисне вчинення одного і того самого злочину спільними діями кількох осіб описані в Загальній частині КК (ст.19 співучасть). Загальна та Особлива частина нерозривно пов'язані між собою. Вони складають єдину галузь права – кримінальне право. Застосування норм Особливої частини можливо лише на основі положень, що містяться у нормах Загальної частини КК. Наприклад, вирішення питання про кримінальну відповідальність за готування до злочину або замах на його вчинення дається у ст.17.